

Ο Πύργος του Κάφκα αποτελεί, μαζί με τον Οδυσσέα του Τζέιμς Τζόυς, το βιβλίο εκείνο για το οποίο έχω γνωρίζει τους περισσότερους ανθρώπους που δεν έχουν καταφέρει να το τελειώσουν, σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο βιβλίο. Αυτό από μόνο του αποτελεί πρόκληση για τον μέσο αναγνώστη και ίσως απορία στους αμέτρητους φανατικούς αναγνώστες του Κάφκα, όπως και ο γράφων. Πιστεύω όμως ότι είναι απόλυτα λογικό καθώς πρόκειται για ένα από τα πιο 'βαριά' από όλες τις απόψεις έργα του Φράντς Κάφκα.

Πρόκειται για το τελευταίο μυθιστόρημα (ακολούθησαν μόνο διηγήματα) του Τσέχου συγγραφέα, άρχισε να το γράφει τον Ιανουάριο του 1922, δύο χρόνια πριν φύγει από την ζωή. Εκδόθηκε μετά τον θάνατο του το 1926, από τον φίλο του Μαξ Μπροντ, ο οποίος όπως έχουμε αναφέρει ξανά, αντί να εκτελέσει την επιθυμία του Κάφκα, που έγραψε στην διαθήκη που έκανε τον Οκτώβριο της ίδιας χρονιάς, να κάνει το σύνολο του έργου του, εκείνος το εξέδωσε κάνοντας και αρκετές διορθώσεις. Ένα μήνα πριν, ο Κάφκα είχε υποστεί έναν δεύτερο νευρικό κλονισμό και είχε γράψει στον Μπροντ: *Αυτή την εβδομάδα δεν την πέρασα και πολύ ευχάριστα, γιατί αναγκάστηκα να αφήσω την ιστορία του Πύργου, προφανώς για πάντα.*

Αν και δεν είναι σαφές πότε σταμάτησε να γράφει τον Πύργο, εντούτοις το βιβλίο έμεινε όντως ημιτελές, σε ότι αφορά την πλοκή, ενώ σε ότι αφορά την επιμέλεια (στιξή, σύνταξη κ.λπ.) δείχνει να είναι ολοκληρωμένο. Πάντως από αυτή τη χρονική στιγμή και ως το θάνατο του η υγεία του ήταν εξαιρετικά επιβαρυνμένη, οπότε αν ασχολήθηκε θα ασχολήθηκε ελάχιστα.

Η υπόθεση:

Ο Κ. είναι επαγγελματίας χωρομέτρης, και καταφθάνει σε ένα χωριό για να εργαστεί υπό τις διαταγές του Πύργου που διοικεί το συγκεκριμένο χωριό. Φτάνοντας όμως στο χωριό, όλες οι προσπάθειες του να προσεγγίσει τον Πύργο αποτυγχάνουν. Έτσι μπλέκεται στα γρανάζια ενός απρόσωπου και αδυσώπητου μηχανισμού, μέρος του οποίου αποτελούν όλοι οι γύρω του και από τον οποίο δεν μπορεί να ξεφύγει αποφασίζοντας να συμβιβαστεί για να πολεμήσει το σύστημα 'από μέσα', τελικά όμως και αυτές οι προσπάθειες αποβαίνουν άκαρπες και τελικά χάνει όλες τις μάχες και βρίσκεται μετέωρος.

Εξέλιξη – Πλοκή:

Ο Πύργος είναι από τα πιο στατικά έργα του Κάφκα. Μη σας ξεγελά η φαινομενικά μυστηριώδης και ενδιαφέρουσα υπόθεση. Στις 428 σελίδες του Πύργου η εξέλιξη είναι ελάχιστη. Κάθε σκηνή και διάλογος διαρκεί δεκάδες σελίδες. Αν και το βιβλίο δεν είναι ούτε αστυνομικό ούτε κλασσικού τύπου μυθιστόρημα, οπότε και αυτό δεν μειώνει την αξία του, εντούτοις οφείλω να αναφέρω ότι είναι μη ολοκληρωμένο, κόβεται ακριβώς στην μέση μιας φράσης. Πιστεύω όμως ότι ήταν πολύ κοντά στο να τελειώσει, έτσι και αλλιώς η γεύση του μισού είναι πάντα μέρος του συγγραφικού χαρακτήρα του Κάφκα. Στην συγκεκριμένη έκδοση που εγώ έχω (Ροές Λογοτεχνία)

υπάρχει ένα επίμετρο στο οποίο αναφέρεται το τέλος που είχε εκμυστηρευτεί ο Κάφκα στον Μαξ Μπρόντ.

Γραφή:

Η γραφή είναι όσο πιο Καφκική θα μπορούσε. Οι προτάσεις είναι πολύ μεγάλες, τα νοήματα εξαιρετικά ‘συμπυκνωμένα’ ενώ αν και οι περιγραφές είναι αφαιρετικές σε ότι αφορά τον χωροχρόνο, είναι αρκετά πλούσιες σε ότι αφορά τα συνασθήματα.

Άγχος, φόβος του αγνώστου, φόβος της έλλειψης της αυτοκυριαρχίας, έλλειψη ελέγχου των συναισθημάτων, σκληρή και απρόσωπη εξουσία, αδυσώπητη γραφειοκρατία, ανεξέλεγκτος και μυστηριώδης κρατικός μηχανισμός, θολό τοπίο, γρανάζια στα οποία μπλέκεσαι χωρίς το θέλεις και δεν μπορεί να απεμπλακείς από αυτά, είναι μόνο μερικά από τα συναισθήματα και τις καταστάσεις τις οποίες πραγματεύεται ο Κάφκα και στις οποίες υποβάλει τον αναγνώστη. Όπως πάντα στον Κάφκα τα ερωτηματικά όχι μόνο δεν απαντώνται αλλά προοδευτικά πληθαίνουν και απαιτούν από τον αναγνώστη να συμμετάσχει ενεργά. Από την άλλη πλευρά η αναγνωστική αποστασιοποίηση επιβάλλεται ώστε το έργο να διαβαστεί χωρίς συναισθηματική φόρτιση και έτσι να μπορέσει ο αναγνώστης να το απολαύσει.

Συνοπτικά μπορώ να πω ότι έχουμε ένα λογοτεχνικό αριστούργημα το οποίο πρέπει να διαβαστεί από κάθε φίλο του Τσέχου συγγραφέα. Αν όμως δεν έχετε ξαναδιαβάσει Κάφκα, θα πρότεινα να ξεκινήσετε από την ‘Μεταμόρφωση’ στην συνέχεια να περάσετε στην ‘Δίκη’ και αν έχετε αποφασίσει ότι σας αρέσει τότε μπορείτε να προχωρήσετε με τον Πύργο.

<http://readingbooksforfun.blogspot.gr/2012/02/o.html>